

Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων

Μια δράση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Δράμας

*Προϊστορικός οικισμός και οικισμός
ρωμαϊκής εποχής στο μονοπάτι
“Χιροποταμος Trail”.*

**«Βιωματική Μάθηση, Δράσεις και ενημερώσεις σε
Ιστορικούς-Πολιτιστικούς και Περιβαλλοντικούς
Χώρους.**

**Γνωρίζω τον τόπο μου ακολουθώντας τα Βήματα της
Ιστορίας και του Πολιτισμού από το Χθες στο Σήμερα»**

Μια δράση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Δράμας

Προσδιορισμός του θέματος:

**Ανάδειξη του προϊστορικού οικισμού ανατολικά του λόφου του
Προφήτη Ηλία, του οικισμού ρωμαϊκής εποχής στο ύψωμα
Μαυρουδή (Καλελίκ) στον Ξηροπόταμο και του φυσικού πλούτου του
παρακείμενου μονοπατιού “Xiropotamos trail”.**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ (Καθηγητές 2^{ου} Γυμνασίου Δράμας)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΔΕΒΡΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ)

ΑΜ 190788
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΕ86

email devrikis@yahoo.com
ΚΙΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 6981213914

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:
ΑΜ 151863
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΕ11

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
email mihail43@otenet.gr
ΚΙΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 6977640210

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:
ΑΜ 204425
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΕ79.01

ΑΘΙΑΝΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
email apathian@sch.gr
ΚΙΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 6974891691

(ΚΕΙΜΕΝΑ εργασίας μαθητών)

Τα ευρήματα Νεολιθικής εποχής στο νομό Δράμας

“Τα αρχαιολογικά ευρήματα καταγράφουν την πολιτιστική ιστορία της Δράμας και της περιοχής από τους νομάδες κυνηγούς Μέσης Παλαιολιθικής Εποχής (50.000 π.Χ.), ως τους πρώτους γεωργούς και κτηνοτρόφους των **Νεολιθικών** κοινοτήτων (5.500-3.000 π.Χ.) και από τις πρώτες πατριαρχικές κοινωνίες της Εποχής του Χαλκού (3.000-1.050 π.Χ.) ως τα ισχυρά γένη της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου (1.050-700 π.Χ.).”

“Γύρω στα μέσα της **6ης π.Χ. χιλιετίας** εμφανίζονται οι πρώτοι **νεολιθικοί** γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Ένας **μεγάλος αριθμός οικισμών της Μέσης και Νεότερης Νεολιθικής Εποχής** μαρτυρεί την πληθυσμιακή άνθηση της λεκάνης της Δράμας **από τα μέσα της 6ης έως τα τέλη της 4ης π.Χ. χιλιετίας**. Αγγεία, όπλα, εργαλεία και κοσμήματα από τους τάφους της βιομηχανικής ζώνης της Δράμας αποδίδουν την πολιτιστική εικόνα της περιοχής στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (1.050-700 π.Χ.).”

(ΚΕΙΜΕΝΑ εργασίας μαθητών)

“Από τα **μέσα της 6ης π.Χ. χιλιετίας** οι κάτοικοι της περιοχής οργανώνουν τις πρώτες μόνιμες κατοικίες, αρχίζουν να εξημερώνουν τα ζώα και να καλλιεργούν τη γη.

Σταδιακά μετατρέπονται από κυνηγοί σε παραγωγούς. Παρακολουθώντας από κοντά τους χώρους καλλιέργειας και κτηνοτροφικής δραστηριότητας δημιουργούν μόνιμες εγκαταστάσεις δίπλα σε ποτάμια, πηγές νερού, σε έδαφος κατάλληλο για καλλιέργειες και κτηνοτροφία είτε στην πεδιάδα της Δράμας είτε σε χαμηλές οροσειρές γύρω από αυτήν.

Οι πιο γνωστοί **νεολιθικοί οικισμοί** βρίσκονται σε μικρούς λόφους (“τούμπες”) στα χωριά **Σιταγροί, Μυλοπόταμος, Πετρούσα, Ξηροπόταμος, Μεγαλόκαμπος, Καλός Αγρός, Καλαμπάκι, Δοξάτο**, καθώς και στην πόλη της Δράμας, στη γνωστή θέση “**Αρκαδικός**”.

(ΚΕΙΜΕΝΑ εργασίας μαθητών)

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ (για την περιοχή ενδιαφέροντος):

Ο Ξηροπόταμος ήταν κεφαλοχώρι του Νομού Δράμας, που σήμερα ανήκει στον Δήμο Δράμας. Βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης Δράμας. Είναι χτισμένο αμφιθεατρικά στις παρυφές του όρους Φαλακρού και σε υψόμετρο 260 μέτρων, σε απόσταση περίπου 7 χιλιομέτρων από την πόλη της Δράμας, στην οποία ανήκει και διοικητικά, ως ξεχωριστή κοινότητα.

Στα ανατολικά του χωριού δεσπόζει ο πευκόφυτος λόφος του Προφήτη Ηλία (Βισόκα = ύψωμα). Ανατολικά του υψώματος σε βραχώδη περιοχή βρίσκεται προϊστορικός οικισμός, ο οποίος ανήκει στη Νεολιθική εποχή και στην ύστερη εποχή του Χαλκού όπως αποδεικνύεται από τα ευρήματά του.

Στην κορυφή λόφου ανατολικότερα, ανάμεσα Ξηροπόταμο με Μοναστηράκι, με το όνομα «Ύψωμα Μαυρουδή» (Καλελίκ) και με 582 μέτρα υψόμετρο, υπάρχει οχυρωματική θέση (κάστρο) Ρωμαϊκής εποχής, ενώ λίγο χαμηλότερα στο διάσελο του λόφου εντοπίστηκε ένα τμήμα από υδραγωγείο το οποίο αποδίδεται κι αυτό στους Ρωμαϊκούς χρόνους. Στα δυτικά βρίσκεται το φαράγγι του Ξηροποτάμου γνωστό ως Λάκκος, όπου βρίσκεται και η πανέμορφη, πετρόκτιστη γέφυρα, ενώ στα νότια του χωριού εκτείνεται η πεδιάδα του.

Επίσκεψη του τμήματος Γ2 του 2^{ου} Γυμνασίου Δράμας στον λόφο (τούμπα) του Προφήτη Ηλία Ξηροποτάμου (01-06-2021).

Επίσκεψη του τμήματος Γ2 του 2^{ου} Γυμνασίου Δράμας στον λόφο (τούμπα) του Προφήτη Ηλία Ξηροποτάμου (01-06-2021).

Ανεβαίνοντας στον λόφο του Προφήτη Ηλία Ξηροποτάμου.

Κοιτάζοντας ανατολικά του λόφου του Προφήτη Ηλία Ξηροποτάμου, στην βραχώδη περιοχή της οποίας βρίσκεται προϊστορικός οικισμός (κόκκινη έλλειψη κάτω στην φωτό), ο οποίος ανήκει στη Νεολιθική εποχή και στην ύστερη εποχή του Χαλκού όπως αποδεικνύεται από τα ευρήματά του.

(ΚΕΙΜΕΝΑ εργασίας μαθητών)

Μετά την μάχη των Φιλίππων, το 42 π.Χ., σε όλο τον κάμπο της Δράμας εγκαθίστανται παλαίμαχοι ρωμαίοι στρατιώτες της 28ης λεγεώνας, ενώ το ίδιο γίνεται και 12 χρόνια αργότερα.

Η αποίκηση είχε γεωργικό χαρακτήρα και όλες οι κώμες (μικροί οικισμοί) είχαν εξάρτηση από την μεγαλύτερη πόλη της περιοχής τους Φιλίππους, που ήταν το κέντρο. Για την καλύτερη και ασφαλέστερη διαβίωση των κατοίκων της περιοχής των Φιλίππων (πεδιάδα Δράμας – Καβάλας) οι Ρωμαίοι δημιούργησαν οχυρωματικές θέσεις (κάστρα) στις γύρω από την πεδιάδα περιοχή.

Αυτά επιτηρούσαν την πεδιάδα, την προφύλαγαν από επιδρομείς, προσφέρονε καταφύγιο και προσωρινή παραμονή σε περιόδους αναταραχής και είχαν οπτική επαφή μεταξύ τους και με τους Φιλίππους. Μία τέτοια οχυρωματική θέση είναι δίπλα στο χωριό, ανατολικά.

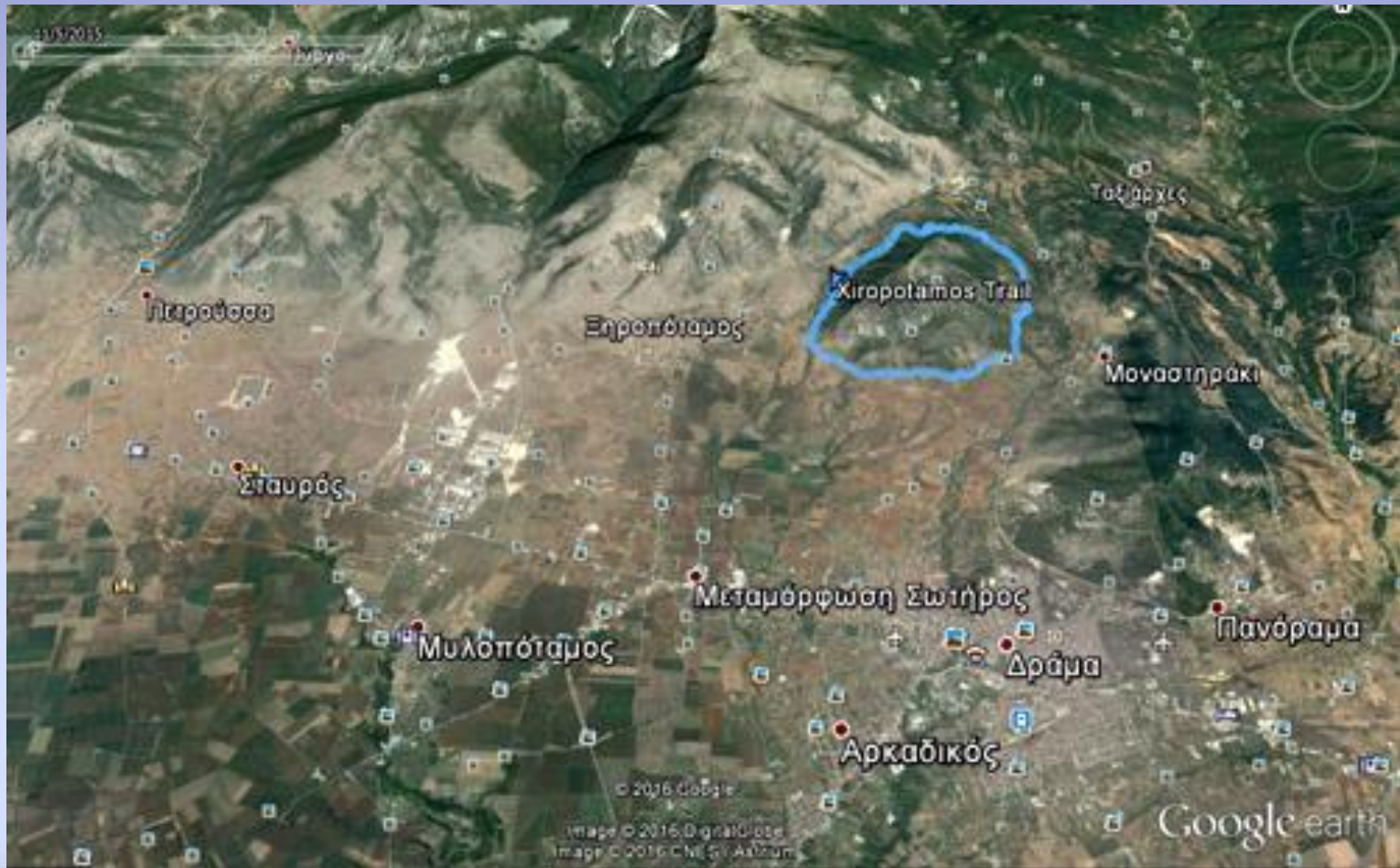
Στην κορυφή λόφου ανατολικότερα, ανάμεσα Ξηροπόταμο με Μοναστηράκι, με το όνομα «Υψωμα Μαυρουδή» (Καλελίκ) και με 582 μέτρα υψόμετρο, υπάρχει οχυρωματική θέση (κάστρο) Ρωμαϊκής εποχής.

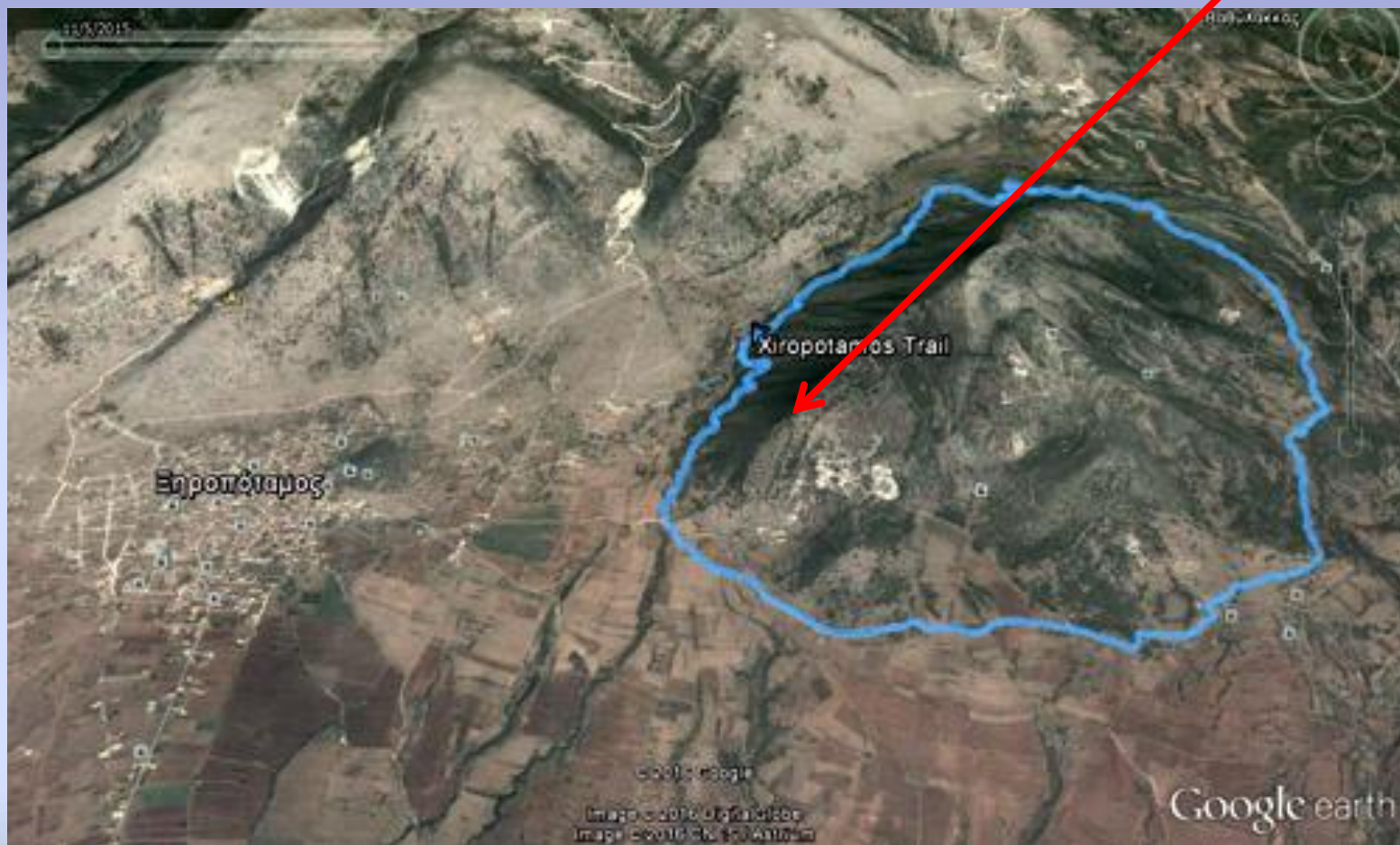
Πιο κοντινή φωτογραφία από το «Υψωμα Μαυρουδή» (Καλελίκ) με την οχυρωματική θέση (κάστρο) Ρωμαϊκής εποχής.

Περίμετρος του «Υψώματος Μαυρουδή» (Καλελίκ, μπλε χρώμα κάτω), που αποτελεί και την διαδρομή του αγώνα “Χιροπόταμος Trail”, όπου υπάρχει η οχυρωματική θέση (κάστρο) Ρωμαϊκής εποχής.

Περίμετρος του «Υψώματος Μαυρουδή» (Καλελίκ, μπλε χρώμα κάτω), που αποτελεί και την διαδρομή του αγώνα “Χιροποταμός Trail”, όπου υπάρχει η οχυρωματική θέση (κάστρο) Ρωμαϊκής εποχής. (Προηγούμενη εικόνα σε ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ).

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ “ΧΙΡΟΠΟΤΑΜΟΣ TRAIL”

Πρόκειται για έναν αγώνα ανωμάλου δρόμου - ορεινού τρεξίματος. Η βασική διαδρομή του αγώνα έχει μήκος 11 χιλιόμετρα και αποτελεί έναν «φυσιολατρικό» γύρο του λόφου με το όνομα “Υψωμα Μαυρουδή”. Στην διαδρομή μπορεί κανείς να θαυμάσει τη θέα προς την πόλη της Δράμας που απλώνεται δεξιά του, αλλά και τον λόφο που αναφέρθηκε πιο πάνω με αξιοθέατα όπως έναν προϊστορικό οικισμό, ο οποίος ανήκει στη Νεολιθική εποχή. Οι αθλητές μπορούν να απολαύσουν φυσικά μονοπάτια με πλούσια βλάστηση στο βόρειο μέρος της διαδρομής αλλά και θέα προς τις ψηλότερες κορυφές του Φαλακρού Όρους.

Διαβάστε περισσότερα: <https://xiropotamos-trail.webnode.gr/%cf%83%cf%84%ce%bf%ce%b9%cf%87%ce%b5%ce%af%ce%b1-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%ce%b4%cf%81%ce%bf%ce%bc%ce%ae%cf%82/>

Στο ψηλότερο σημείο του λόφου (τούμπα) του Προφήτη Ηλία
Ξηροποτάμου με το ομώνυμο εκκλησάκι (01-06-2021).

Κατάβαση από τον λόφο του Προφήτη Ηλία Ξηροποτάμου.

Μελλοντικά υπάρχει στα σχέδια να ενταχθεί στον αγώνα “Χιροροταμος Trail” και μια διαδρομή που θα αναδεικνύει την πανέμορφη, πετρόκτιστη γέφυρα που βρίσκεται δυτικά, στο φαράγγι του Ξηροποτάμου γνωστό ως Λάκκος.

Πηγαίνοντας προς την πετρόκτιστη γέφυρα (01-06-2021).

Γέφυρα στον “Λάκκο” του Ξηροποτάμου.

Γέφυρα στον “Λάκκο” του Ξηροποτάμου.

Φωτογραφία των μαθητών στη γέφυρα δυτικά του Ξηροποτάμου (01-06-2021).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ από την δράση με τίτλο:

*Προϊστορικός οικισμός και οικισμός ρωμαϊκής εποχής στο μονοπάτι
“Xiropotamos Trail”.*

Η συγκεκριμένη δράση αλλά και η επίσκεψη των μαθητών στα σημεία ενδιαφέροντος που παρουσιάστηκαν πιο πάνω, είχε ως σκοπό:

1. Να αναδείξει την Πολιτιστική και Ιστορική κληρονομιά της περιοχής γύρω από το χωριό του Ξηροποτάμου και
2. να επισημάνει ότι μπορεί να συνδυαστεί μια σύγχρονη δράση (ορεινό τρέξιμο ανωμάλου δρόμου) γύρω από και κοντά σε σημεία Πολιτιστικής και Ιστορικής κληρονομιάς με σκοπό να τα αναδείξουν αλλά και να τα διατηρήσουν στο χρόνο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ για την προσοχή σας!!

